

Margot Wallström: Tal vid seminarium om Förintelsens minnesdag 2019

Talare

Margot Wallström
Utrikesminister

Datum

29 januari 2019

Plats

Stockholm

1 Ers kungliga höghet, era excellenser, mina damer och herrar, kära vänner! Jag vill hälsa er välkomna till Utrikesdepartementet och till 2019 års föreläsning till minne av Förintelsen.

5 Lås oss börja med att minnas och hedra Förintelsens många offer med en stunds tystnad. Får jag be er som kan att resa er upp. [...]

Tack – och tack för att ni har kommit hit och tillsammans med oss visar att det är absolut nödvändigt att vi minns Förintelsen – ett avskyvärt brott mot
10 mänskligheten som fortfarande saknar motstycke och ett förödande sår i mänsklighetens historia.

Den svenska regeringen är djupt engagerad i kampen mot antisemitism och mot alla andra former av rasism, mot våldsbejakande extremism och mot
15 diskriminering och våld med rasistiska eller religiösa motiv. När statsministern läste upp regeringsförklaringen förra vecken tog han upp kampen mot antisemitismen som ett prioriterat område för regeringen, och han berättade om den internationella konferens om hågkomst av Förintelsen som vi anordnar 2020.

20 Idag har vi tillfälle att få höra professor Deborah Lipstadts tala om antisemitism och uppmaningar till våld och hat, och jag vill tacka henne för att hon tackade ja till vår inbjudan att komma till Stockholm.

25 Igår var det 74 år sedan förintelselägret Auschwitz-Birkenau befriades. Här i Stockholm inbäddat i vinterkyla kan vi knappt föreställa oss de sista dagarna där i förintelselägret. Tanken på hur de överlevande tvingades ut på dödsmarscher västerut genom snön, en del utan skor, skakar oss ända in i själen.

Bilderna och vittnesmålen från Auschwitz och andra nazistiska koncentrationsläger är fasansfulla. Världen fick se Förintelsens ofattbara fasor med egna ögon. De här brotten var resultatet av en grasserande antisemitism i Europa på 1930- och 1940-talen. Men det var naturligtvis inte nazisterna som
35 uppfann antisemitism, och inte heller försvann den i och med andra världskrigets slut. Antisemitismen stöder sig på tusenåriga stereotyper, myter och konspirationsteorier, och en del av dessa är tyvärr högst levande ännu idag. Vi måste bekämpa detta – beslutsamt och med alla våra krafter.

40 Just nu ser vi ju hur intoleransen och hatet ökar i Europa och i resten av världen – på internet, på gatorna och kring religiösa institutioner. De våldsincidenter och attacker riktade mot judiska institutioner runt om i världen är för många för att räknas upp här. Sveriges regering fördömer entydigt detta våld. Intolerans mot minoritetsgrupper som judar är ett hot mot oss alla och mot de
45 demokratiska samhällen som vi genom åren arbetat hårt för att bygga upp.

Det judiska är en del av det svenska samhället, och den judiska kulturen är ett viktigt inslag i den europeiska sociala och kulturella väven.

50 Alla som bor i Sverige ska kunna leva ett liv som bygger på jämlikhet, trygghet och värdighet – utan fruktan eller hot när man utövar sin religion. Religionsfrihet och trosfrihet är mänskliga rättigheter.

En rad åtgärder har vidtagits för att skydda det judiska livet i Sverige; låt mig
55 bara nämna ett par av dessa:

Utbildning och bättre kunskaper om historia och Förintelsen i skolorna, med ekonomiskt stöd till skolor för att besöka platser som är förknippade med
60 Förintelsen.

Ökad säkerhet för religiösa institutioner.

Regeringen har nyligen gett ökat stöd för att stärka säkerheten kring judiska byggnader. Som jag sa inledningsvis så har statsministern aviserat att Sverige år 2020 ska anordna en internationell konferens om hågkomst av Förintelsen. Det
65 är då tjugo år sedan International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA) grundades genom Stockholmsdeklarationen.

70 Antisemitism är ett globalt problem som inte är begränsat till ett visst nationellt eller regionalt sammanhang.

Under århundraden har judar varit utsatta för orättvis skuldbeläggning, falska anklagelser, oresonligt hat och våld – enbart för att de är judar.

75

Antisemitismen har djupa historiska rötter och den har antagit många olika skepnader.

80 Men sedan internet kom till har det skapats nya gränslösa och anonyma miljöer där gamla konspirationsteorier kan ta sig nya uttryck. Därför är det viktigt att understryka att mänskliga rättigheter är lika giltiga online som offline, och att de ska främjas, skyddas och tryggas i båda dessa sammanhang.

85 Att bekämpa antisemitism på internet är en enorm utmaning för den öppna och demokratiska världen.

Här behöver regeringarna samarbeta med medierna, civilsamhället och experter. Företag som är stora inom sociala medier, som Facebook och Twitter, har ett ansvar i dessa frågor. Antisemitism är inte bara ett angrepp på judar utan den hotar vår demokrati i grunden genom att utmana våra grundläggande mänskliga rättigheter.

95 EU:s uppförandekod om olaglig hatpropaganda på nätet är ett viktigt steg, men mycket arbete återstår när det gäller uppföljning, genomförande, ansvarsutkrävande och verkställande.

100 Det är viktigt att det internationella samarbetet fortsätter. EU, FN och IHRA har en avgörande roll i detta arbete. År 2016 utsåg jag en ambassadör för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, som nu leder den svenska IHRA-delegationen. Samma år utsåg jag även för första gången ett särskilt sändebud för interkulturell och interreligiös dialog och för arbetet med att bekämpa antisemitism och skydda religiösa minoriteter på internationell nivå. Båda är med oss här i dag.

105 Bilateral samråd och samarbete med Israel, Förenta staterna och europeiska samarbetspartner måste prioriteras även i fortsättningen.

110 De pågående krigen runt om i världen och de fortsatta terroristattentaten visar
med all tydlighet att vi behöver agera vid brott mot och kränkningar av de
mänskliga rättigheterna, och ta itu med de bakomliggande orsakerna till
intolerans, hat, våld och väpnade konflikter.

115 Det är tydligt att inget enskilt land kan lösa eller bekämpa dessa problem på
egen hand.

Det är också tydligt att ingen grupp med länder eller regeringar kan lösa dessa
frågor utan ett nära samarbete med civilsamhällesorganisationer.

120 Ett aktivt civilsamhälle är avgörande i detta arbete. Utbildning och dialog är
utan tvekan de viktigaste hörnstenarna i ett fredligt, inkluderande och tolerant
samhälle.

125 Jag vill återigen tacka er för att ni vill vara en del av samtalet här i dag – och med
det lämnar jag över ordet till professor Deborah Lipstadt och 2019 års
föreläsning till minne av Förintelsen på temat antisemitism. Varsågod.

Källa

<div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2025-05-26)</div>

130

Taggar

2010-tal, 2019, Kvinna, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/margot-wallstrom-tal-vid-seminarium-om-forintelsens-minnesdag-2019>

135

140

145